

Bolsjeviklederen tas ned

«Kryss grensen et eller annet sted, om så bare en kilometer inn i landet, og heng 100 til 1000 av embetsmennene deres og rike mennesker.»

Vladimir Lenin

ANMELDELSE
Av Bjarte Botnen

SLIK talte den store revolusjonsleder som skulle føre arbeiderklassen inn i den nye tid og rent konkret dreide det seg om Latvias grenser. Ikke bare ville Lenin henge en og annen fra borger-skapet, han maste hele tiden om at motstandere av alle slag skulle avlives. Dette gjorde han ikke offentlig i sine store taler og utredninger, men i det daglige byråkratiske arbeidet gjorde han en stor innsats for å legge forholdene til rette for Josef Stalin.

KGBS ARKIVER

Nå er KGBS arkiver åpnet, og det er med dem som med Dale-Gudbrands gudebilde: Da Kolbein Sterke fra Fjordane smelte til med klubba «flaut det ut myser så store som kattar liksom, og ødler og ormar.» General og militærhistoriker Dimitri Volkogonov har brukt klubba på en annen måte og skrevet en biografi om Vladimir Iljitsj. Her er det en tidligere troende som lettere sjokkert har oppdagat den enorme avstanden mellom gudebildet og virkeligheten.

Det er ikke bare kommunister som har trodd på at Lenin - tross enkelte feil - arbeidet i det godes tjeneste og at ondskapens elendighet tok til med Stalin. Volkogonov legger fram en ganske annen versjon: Lenin var en

hortskjemt gutt fra overklassen som levde på postanvisninger fra mamma nesten helt fram til revolusjonen. Bortsett fra en kort tid i ungdommen hadde han aldri vært i arbeid, men hygget seg med revolusjonært snakk i Sveits og andre pene steder.

STATSKUPP I 1917

Når han så grep makten gjennom et statskupp i 1917 og fikk det tunge ansvaret på sine skuldre, viste han seg som en hensynsløs tyrann. Han viste seg også å være temmelig svak, arbeidet ble for hardt og han ble ganske fort syk og døde.

Nå er militærhistoriker Volkogonov kommet fram til at den russiske revolusjon var i februar 1917 og at Nikolai Kerenskij var mannen som kunne ha vist russerne veien til et

sammfunn bygd på demokrati og menneskerverd. Bolsjevikenes grep etter makten i november, var en kontrarevolusjon.

Dette må være hardt kost for mange mennesker. De mange som har trodd på kommunismen, har for lengst innsett at ideologien har resultert i omfattende skader og

tap av millioner menneskeliv, har likevel betraktet Lenin som den store mann og han har vært dyrket som en gud. Da Mikhail Gorbatsjov kom til makten vel vitende om systemets svakheter, snakket han om å bygge en ny bro tilbake til leninismen slik den egentlig hadde vært.

Et av de siste bildene som ble tatt av Lenin Sommeren 1923.

Volkogonov får revolusjonslederen ned fra sokkelen når han viser at Lenins angrep på den russiske intelligentsiaen i 1922 kom samtidig med at han var så svekket at han ikke kunne multiplisere 12 med sju. Han var syk, men holdt på makten - og slike ordre gikk ut fra politbyrået:

1. Borgere som nekter å oppgi navnet sitt, skal skytes på stedet uten rettsak.
2. Straffen for gisler bør gjøres kjent, og blir ikke våpen innlevert, skal gislene skytes.
3. I tilfeller der det blir funnet skjulte våpen, skal den eldste arbeider i familien skytes på stedet og uten rettsak.

Og så videre, og så videre.

SATSET PÅ TERROR

Lenin som i 1916 var rystet og sjokkert over at en svensk sosialist ble sperret inne noen måneder, satset nå på ren terror. I forbindelse med mordene på tsarfamilien forteller Volkogonov at bolsjevikene først hadde tenkt seg en stor propaganda-prosess mot Nikolai Romanov, men valgte å drepe familien fordi en domstol ikke kunne døømme tsarbarna til døden. Mordene i Jekaterinburg ble forsåvidt innledning til den langvarige

praksis at sovjetregimet konsekvent nekter å holde seg til sannheten.

Som så mange andre kommunister hatet Lenin bøndene og han uttalte seg begeistret over den kontante metoden som ble brukt for å få bøndene til å gi fra seg korn: «Planen om å samle inn korn ved hjelp av maskinpistoler er strålende» og ellers: «Heng kulakkenes ledere.» Når det gjaldt tyver, anbefalte han å «fakke en del og skyte dem».

ALLTID Å TRYGG AVSTAND

Som enkelte av de tyske nazilederne sørget han omhyggelig for å holde seg på trygg avstand fra voldsbruken. Lenin oppsøkte aldri fronten eller andre farlige steder.

Mens borgerkrigen raste og millioner av russere og ukrainere sultet i hjel, gikk det en strøm av gull og edelstener ut av Sovjet-Unionen. Nå skulle verdensrevolusjonen finansieres overalt. Lenin likte ikke at utlendinger slapp inn i landet for å hjelpe dem som sultet og de ble grundig overvåket.

LIKTE SKJELLSORD

Selv om borgerkrigen raste og problemene tærnet seg opp, brukte Lenin mye tid på ideologisk tenkning. I 1918 da han burde hatt helt andre ting å tenke på, skrev han et 100 siders angrep på den aktede tyske sosialist Karl Kautsky. Kautsky var skeptisk til bolsjevikerevolusjonen og fra Kreml kom de leninistiske skjellsord «judasen Kautsky», «renegat», «svindler», «blind valp», «borgerlig angiver», «svin», «etterplapper for skurker og blodsgugere», «skinnbellig spissborger». Lenin mener at en slik person hører hjemme på «renegatenes suppelbaug».

Volkogonov tror den påfållen-

de begeistring for skjellsord henger sammen med mangel på gode argumenter, og det er jo interessant når det dreier seg om en mann som ble opphøyd til veiviser for hele verden.

Personlig var han ikke grusom, men han utarbeidet en ideologi som var det. Han var også en pedantisk byråkrat som skrev detaljerte forskrifter for arrestlokaler og ga beskjed til Tsjekaleder Felix Dzerzjinskij at det ville «være nyttig å gjennomføre arrestasjonene om natten». Det var et råd som ble uvanlig godt etterfulgt.

ÅR 2000 NÆRMERE SEG

Etter hvert som år 2000 rykker stadig nærmere, blir vårt eget århundre mørkere og mørkere. Det har vært preget av en politisk ondskap i et omfang så enormt at det er vanskelig å fatte. Lenin var en av de første av storforbryterne og han la et solid grunnlag for etterfølgerne.

Dmitri Volkogonovs bok om bolsjevikenes revolusjonsleder er rystende lesning selv om en del av Lenins desperate kommandoer er kjent fra boken amerikaneren Richard Pipes har skrevet om årene etter 1917. Det var Pipes som skrev talene for Ronald Reagan der Sovjet ble beskrevet som «ondskapens imperium» og at kommunismen ville bryte sammen i løpet av åtti-årene.

DE MED RØD TRO

Ekstra hardt må det være for dem som har hatt eller har en rød tro, men dette er uhyggelig lesning også for borgerlige. Sannsynligvis er biografien den av årets bøker som må leses.

NY BOK

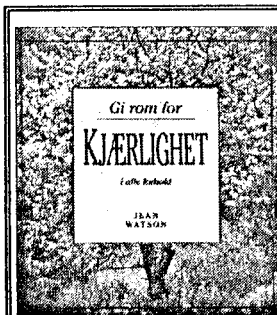
Dmitri Volkogonov:
Lenin - Liv og lære
Tiden

Lenin 17 år gammel.

Det kjente bildet hvor Lenin taler i Moskva 5. mai 1920. Kamenev og

Jean Watson
Gi rom for Kjærlighet i alle forhold
Oversatt av Vidar Kristensen
Vår nye vakre gavebokserie har knyttebånd. I samme serie:
Gi rom for Fred i en travel verden
Gi rom for Glede og nytt livsmot

lb kr 78,- pr stk

SAMBÅNDET FORLAG

fra sin søyle

Tidligere skulle det ikke store busklyngen til før landsbyen også fikk sin Lenin-statue.

FOTO: NTB/APP

skij står på trappen opp til podiet, men denne delen av fotografiet ble alltid retusjert vekk.